

Brüsszel, 2019.5.17.
COM(2019) 242 final

2019/0116 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által az AKCS–EU Miniszterek Tanácsában az AKCS–EU partnerségi megállapodás meghosszabbítását célzó átmeneti intézkedésekről szóló határozat elfogadására vonatkozó hatásköröknek az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságára történő átruházása tekintetében képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

Az EU és az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok (a továbbiakban: AKCS-államok) csoportja közötti, 2000. június 23-án Cotonouban aláírt partnerségi megállapodás¹ 2020. február 29-én lejár. E bizottsági javaslat tárgya az AKCS–EU partnerségi megállapodás meghosszabbítását célzó átmeneti intézkedések lehetséges alkalmazására vonatkozó hatásköröknek az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságára történő átruházásáról szóló határozat tervezett elfogadásával kapcsolatban az Unió által az AKCS–EU Miniszterek Tanácsában képviselendő álláspontokról szóló tanácsi határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A Cotonoui Partnerségi Megállapodás

A Cotonoui Partnerségi Megállapodás (a továbbiakban: a megállapodás) 2000 óta biztosít keretet az EU 79 AKCS-országgal fenntartott kapcsolataihoz. A megállapodást 20 éves időtartamra kötötték meg, mely 2000. március 1-jétől 2020. február 29-ig tart. A megállapodást ezt követően 2005-ben és 2010-ben felülvizsgálták.

2.2. Az AKCS–EU Miniszterek Tanácsa

Az AKCS–EU Miniszterek Tanácsa a megállapodás által létrehozott miniszteri szintű szerv (a Cotonoui Partnerségi Megállapodás 15. cikke). A Miniszterek Tanácsa egyrészt az Európai Unió Tanácsának és az Európai Bizottság tagjaiból, másrészt pedig minden egyes AKCS-állam kormányának egy-egy tagjából áll.

A Miniszterek Tanácsa elnökének tisztségét az Európai Unió Tanácsának egy tagja és valamely AKCS-állam kormányának egy tagja felváltva tölti be. A Miniszterek Tanácsa főszabály szerint évente egyszer ülésezik az elnök kezdeményezésére és amikor csak szükségesnek tűnik, a megvitatandó kérdéseknek megfelelő formában és földrajzi összetételben.

A Miniszterek Tanácsának feladata többek között² a Cotonoui Partnerségi Megállapodás végrehajtásához és alkalmazásához szükséges határozatok meghozatala.

A Miniszterek Tanácsa a felek közös megállapodásával hozza meg határozatait. A határozatképességhez szükséges

- az Európai Unió Tanácsa tagjai felének (vagyis 14 uniós tagállam miniszterének),
- a Bizottság egy tagjának, valamint
- az AKCS-államok kormányait képviselő tagok kétharmadának (vagyis 55 különböző AKCS-állam kormánytagjának)

¹ A Tanács határozata (2002. december 19.) a 2000. június 23-án Cotonouban aláírt, egyrészt az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportja, másrészt az Európai Közösség és tagállamai között létrejött partnerségi megállapodás elfogadásáról (HL L 65., 2003.3.8., 27. o.).

² A Cotonoui Partnerségi Megállapodás 15. cikkének (2) bekezdése szerint az AKCS–EU Miniszterek Tanácsának feladatai a) a politikai párbeszéd folytatása; b) az e megállapodás rendelkezéseinek végrehajtásához szükséges politikai irányvonalak elfogadása és határozatok meghozatala, különösen az e megállapodásban előírt meghatározott területek vagy bármely más releváns terület fejlesztési stratégiái, illetve az eljárások tekintetében; c) minden olyan ügy megvizsgálása és megoldása, amely hátráltathatja e megállapodás eredményes és hatékony végrehajtását, vagy akadályt jelenthet célkitűzéseinek elérésében; d) a konzultációs mechanizmusok zökkenőmentes működésének biztosítása.”

jelenléte. Akadályoztatás esetén a Miniszterek Tanácsának bármely tagja képviseltetheti magát. A képviselő a helyettesített tag minden jogát gyakorolja (a Cotonoui Partnerségi Megállapodás 15. cikkének (3) bekezdése).

A Cotonoui Partnerségi Megállapodás 15. cikkének (4) bekezdése értelmében a Miniszterek Tanácsa hatásköreit átruházhatja a Nagykövetek Bizottságára. A Miniszterek Tanácsa átruházhatja a felekre kötelező érvényű határozatok meghozatalára vonatkozó hatáskört. A hatáskörök átruházása a Miniszterek Tanácsának határozata formájában történik.

2.3. Az AKCS–EU Nagykövetek Bizottsága

Az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságát a Cotonoui Partnerségi Megállapodás 16. cikke hozza létre. A Nagykövetek Bizottsága egyrészt az EU minden egyes tagállamának állandó képviselőjéből és a Bizottság egy képviselőjéből, és másrészt minden egyes AKCS-állam európai unióbeli képviselőjének vezetőjéből áll. A Nagykövetek Bizottsága elnöki tisztét felváltva tölti be az Unió által kijelölt tagállam állandó képviselője és az AKCS-államok által kijelölt AKCS-államot képviselő misszió vezetője.

A Nagykövetek Bizottsága segíti a Miniszterek Tanácsát feladatai ellátásában, és **végrehajtja a tanács által ráruházott megbízásokat** (a Cotonoui Partnerségi Megállapodás 16. cikkének (2) bekezdése). Ebben az összefüggésben a Nagykövetek Bizottsága a felekre kötelező érvényű határozatokat fogadhat el a Miniszterek Tanácsa által ráruházott megbízatáson belül.

A Nagykövetek Bizottsága továbbá figyelemmel kíséri e megállapodás végrehajtását és a benne foglalt célkitűzések megvalósítása terén elért eredményeket. A Nagykövetek Bizottsága rendszeresen ülésezik, különösen a tanács üléseinek előkészítése érdekében, valamint akkor, amikor az szükségesnek bizonyul.

2.4. Átmeneti intézkedések

A Cotonoui Partnerségi Megállapodás 2020. február 29-én jár le. A megállapodás 95. cikke (4) bekezdésének első albekezdésével összhangban 2018 szeptemberében elindították az új AKCS–EU partnerségi megállapodásról szóló tárgyalásokat. Amennyiben az új megállapodás nem válik alkalmazandóvá a fenti lejárat nap előtt, intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy ne alakuljon ki jogi vákuum az EU-AKCS kapcsolatokban.

A Cotonoui Partnerségi Megállapodás 95. cikke (4) bekezdésének második albekezdése kimondja: „*A Miniszterek Tanácsa elfogad minden átmeneti intézkedést, amelyre szükség lehet az új megállapodás hatálybalépéséig.*” A Cotonoui Partnerségi Megállapodás 95. cikke (4) bekezdésének második albekezdése értelmében átmeneti intézkedések alkalmazhatók a Cotonoui Partnerségi Megállapodás egésze vagy részei alkalmazhatóságának meghosszabbítása céljából, az új megállapodás alkalmazásának kezdőnapjáig (ideiglenes alkalmazás vagy hatályba lépés az összes fél általi megerősítést követően).

A jogfolytonosság AKCS-vel fenntartott kapcsolatokban való megőrzése érdekében, amennyiben az új megállapodás nem válik alkalmazandóvá a hatályos jogi keret lejárat előtt, szükséges átmeneti intézkedéseket elfogadni a hatályos megállapodás alkalmazásának meghosszabbítása céljából.

Az átmeneti intézkedésekről szóló határozatot (mely megállapítja, hogy a megállapodás mely része(i) alkalmazandó(k) átmenetileg és meddig) vagy maga a Miniszterek Tanácsa hozza meg, vagy átruházhatja a határozat elfogadására vonatkozó hatáskört a Nagykövetek Bizottságára.

2.5. A Miniszterek Tanácsa tervezett jogi aktusa

Eljárási szabályzata szerint a Miniszterek Tanácsa évente egyszer ülésezik. A Miniszterek Tanácsának 44. ülésére 2019. május 23–24. között kerül sor Brüsszelben. Mivel az átmeneti intézkedések tartalmát és időtartamát nem vitatták meg az AKCS-félel, a Miniszterek Tanácsa fogadhatja el az átmeneti intézkedéseket.

Mivel a Miniszterek Tanácsa nem tervez további üléseket a megállapodás lejárta előtt, szükséges átruházni az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságára az átmeneti intézkedéseknek a Cotonoui Partnerségi Megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerinti elfogadására vonatkozó hatáskört. A Nagykövetek Bizottsága biztosíthatja az átmeneti intézkedésekről szóló határozat időben történő elfogadását.

Ezért az AKCS–EU Miniszterek Tanácsa a 44. ülésén határozatot fogad el az átmeneti intézkedések elfogadására vonatkozó hatásköröknek az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságára történő átruházásáról (a továbbiakban: a tervezett jogi aktus).

A tervezett jogi aktus célja az átmeneti intézkedések alkalmazásáról szóló határozat elfogadására vonatkozó hatáskörök átruházása az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságára, összhangban a megállapodás 15. cikkének (4) bekezdésével, mely kimondja: „*A Miniszterek Tanácsa hatásköreit átruházhatja a Nagykövetek Bizottságára*”. A tervezett jogi aktus kötelező lesz a felekre nézve.

Miután a felek meghatározták az átmeneti intézkedések tartalmát és időtartamát, a Nagykövetek Bizottsága gyakorolni fogja a ráruházott hatásköreit és elfogadja az átmeneti intézkedésekről szóló határozatot a Cotonoui Partnerségi Megállapodás 95. cikkének (4) bekezdésében foglaltak szerint. Az e határozat Nagykövetek Bizottsága általi előkészítése érdekében az Unió által képviselendő álláspont meghatározásához a Tanács további határozatára lenne szükség az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése értelmében.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

A fentiek alapján az Unió javasolt álláspontja az AKCS–EU Miniszterek Tanácsának 44. ülésén a tervezett jogi aktus elfogadása és az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságának megbízása az átmeneti intézkedésekről szóló határozat elfogadásával a Cotonoui Partnerségi Megállapodás 95. cikkének (4) bekezdésével összhangban.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Alapelvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „*a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat*”.

A „*joghatással bíró jogi aktus*” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervezetre irányadó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom kiterjed azokra az eszközökre is, amelyek a nemzetközi jog értelmében nem bírnak kötelező erővel, de

„meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”³.

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

Az AKCS–EU Miniszterek Tanácsa a megállapodás által, nevezetesen a Cotonouban 2000. június 23-án aláírt AKCS–EU partnerségi megállapodás 15. cikkének (1) bekezdésével létrehozott szerv.

Az AKCS–EU Miniszterek Tanácsa által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. A megállapodás 15. cikke (3) bekezdésének megfelelően a tervezett jogi aktus a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Alapelvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegüként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus fő célkitűzése és tartalma általánosságban a Cotonoui Partnerségi Megállapodás alapján létrehozott nemzetközi szervezetek működéséhez és a Cotonoui Partnerségi Megállapodásnak mint egész érvényesüléséhez kapcsolódik (az előirányzott lejárati nap utáni alkalmazásának lehetséges meghosszabbítása). A Tanács határozatának anyagi jogalapját a Cotonoui Partnerségi Megállapodás egésze fényében kell meghatározni⁴.

A Cotonoui Partnerségi Megállapodást társulási megállapodásként kötötték meg és ezért az Európai Közösséget létrehozó szerződés 310. cikkén alapult, mely az EUMSZ 217. cikkének felel meg. Következésképpen a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 217. cikke.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 217. cikke, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

³ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

⁴ Lásd a C-244/17. sz., Bizottság kontra Tanács (Kazahsztán) ügyben hozott bírósági ítéletet [ECLI:EU:C:2018:662], 40. o., és az abban hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által az AKCS–EU Miniszterek Tanácsában az AKCS–EU partnerségi megállapodás meghosszabbítását célzó átmeneti intézkedésekről szóló határozat elfogadására vonatkozó hatásköröknek az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságára történő átruházása tekintetében képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 217. cikkére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az egyrészről az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok (a továbbiakban: AKCS-államok) csoportja, másrészről az Európai Közösség és tagállamai közötti partnerségi megállapodást (a továbbiakban: AKCS–EU partnerségi megállapodás)⁵ 2000. június 23-án Cotonouban aláírták. Az AKCS–EU partnerségi megállapodás 2003. április 1-jén hatályba lépett és 2020. február 29-ig alkalmazandó.
- (2) Az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikke (4) bekezdésének első albekezdésével összhangban 2018 szeptemberében elindították az új AKCS–EU partnerségi megállapodásról szóló tárgyalásokat. Amennyiben az új megállapodás nem válik alkalmazandóvá a hatályos jogi keret lejártának napja előtt, szükséges átmeneti intézkedéseket elfogadni a hatályos megállapodás alkalmazásának meghosszabbítása céljából.
- (3) Az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikke (4) bekezdésének második albekezdése értelmében a Miniszterek Tanácsa átmeneti intézkedéseket fogadhat el az AKCS–EU partnerségi megállapodás egésze vagy részei alkalmazhatóságának meghosszabbítása céljából, az új megállapodás ideiglenes alkalmazásáig vagy hatályba lépéséig.
- (4) Az AKCS–EU partnerségi megállapodás 15. cikkének (4) bekezdése szerint az AKCS–EU Miniszterek Tanácsa határozatot fogadhat el a hatásköreinek AKCS–EU Nagykövetek Bizottságára történő átruházásáról, ideértve az átmeneti intézkedésekről szóló határozat elfogadására vonatkozó hatáskört.
- (5) Az AKCS–EU Miniszterek Tanácsa az éves rendes ülését 2019. május 23-24. között tartja meg Brüsszelben. Az átmeneti intézkedésekről nem egyeztek meg, ezért azokat az AKCS–EU Miniszterek Tanácsa nem fogadhatja el a rendes ülésén. Mivel az AKCS–EU Miniszterek Tanácsa nem tervez további üléseket az AKCS–EU partnerségi megállapodás lejárta előtt, annak érdekében, hogy biztosítani lehessen az

⁵ A Luxembourgban 2005. június 25-én aláírt (HL L 209., 2005.8.11., 27. o.) és Ouagadougouban 2010. június 22-én aláírt (HL L 287., 2010.11.4., 3. o.) megállapodások által módosított megállapodás (HL L 317., 2000.12.15., 3. o.).

átmeneti intézkedésekről szóló határozat időben történő elfogadását, szükséges az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságára átruházni az átmeneti intézkedéseknek az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerinti elfogadásáról szóló határozatra vonatkozó hatáskört.

- (6) Az AKCS–EU Miniszterek Tanácsa a 44. ülésén határozatot fogad el az átmeneti intézkedések elfogadására vonatkozó hatásköröknek az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságára történő átruházásáról (a továbbiakban: a tervezett jogi aktus).
- (7) Helyénvaló meghatározni az Unió által az AKCS–EU Miniszterek Tanácsában képviselendő álláspontot, mivel a határozat kötelező érvényű lesz az Unióra nézve.
- (8) A tervezett jogi aktus AKCS–EU Miniszterek Tanácsában való jóváhagyásáról szóló uniós álláspontot ez a határozat tartalmazza.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Unió által az AKCS–EU Miniszterek Tanácsának 44. ülésén képviselendő álláspont az új megállapodás hatályba lépéséig esetlegesen szükségessé váló átmeneti intézkedésekről szóló határozatnak az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerinti elfogadására vonatkozó hatásköröknek az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságára az AKCS–EU partnerségi megállapodás 15. cikkének (4) bekezdésével összhangban történő átruházásának jóváhagyása.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*